

ŽUPANIJSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

Razred ili kategorija natjecanja: 2. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____/50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima.

U djelomično ispravno riješenim zadatcima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

**U PRVA TRI ZADATKA PO DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAKRUŽITE SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2	
---	--

1. Koji od navedenih gradova pripadaju skupini kolonijalnih?

a) Adis Abeba	b) Brasilia	c) Denver
d) Melbourne	e) New Delhi	f) Singapore

2	
---	--

2. U kojima je od navedenih županija najmanji udio Hrvata u ukupnom broju stanovnika prema Popisu stanovništva iz 2021.?

a) u Istarskoj	b) u Krapinsko-zagorskoj	c) u Požeško-slavonskoj
d) u Sisačko-moslavačkoj	e) u Šibensko-kninskoj	f) u Vukovarsko-srijemskoj

2	
---	--

3. Koja od navedenih zanimanja pripadaju uslužnim djelatnostima?

a) agrotehničar	b) arhitekt	c) bravar
d) inženjer vodoprivrede	e) optičar	f) zidar

U SLJEDEĆIM DVAMA ZADATCIMA POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA IZ SREDNJEGA STUPCA I JEDNOGA BROJA IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE SLOVA IZ SREDNJEGA STUPCA I DVA BROJA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3	
---	--

4. Povežite ime hrvatskoga grada s pripadajućim kulturno-genetskim tipom i imenom županije u kojoj se nalazi.

____ Pazin	A) grčki antički grad	1) Dubrovačko-neretvanska županija
____ Stari Grad	B) rimski antički grad	2) Istarska županija
____ Vukovar	C) srednjovjekovni grad	3) Primorsko-goranska županija
	D) barokni grad	4) Splitsko-dalmatinska županija
	E) renesansni grad	5) Vukovarsko-srijemska županija

3	
---	--

5. Povežite ime države s izvornim nazivom za sirotinjske četvrti i imenom grada u kojemu se one nalaze.

____ Čile	A) <i>barrios</i>	1) Antofagasta
____ Indija	B) <i>bustees</i>	2) Casablanca
____ Maroko	C) <i>bidonvilles</i>	3) Caracas
	D) <i>campamento</i>	4) Kolkata
	E) <i>squatter</i>	5) Lagos

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE PAROVE UPISOM SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2	
---	--

6. Povežite imena navedenih država s religijama koje prevladavaju u tim državama.

A) kršćanstvo

B) šintoizam

___ Afganistan

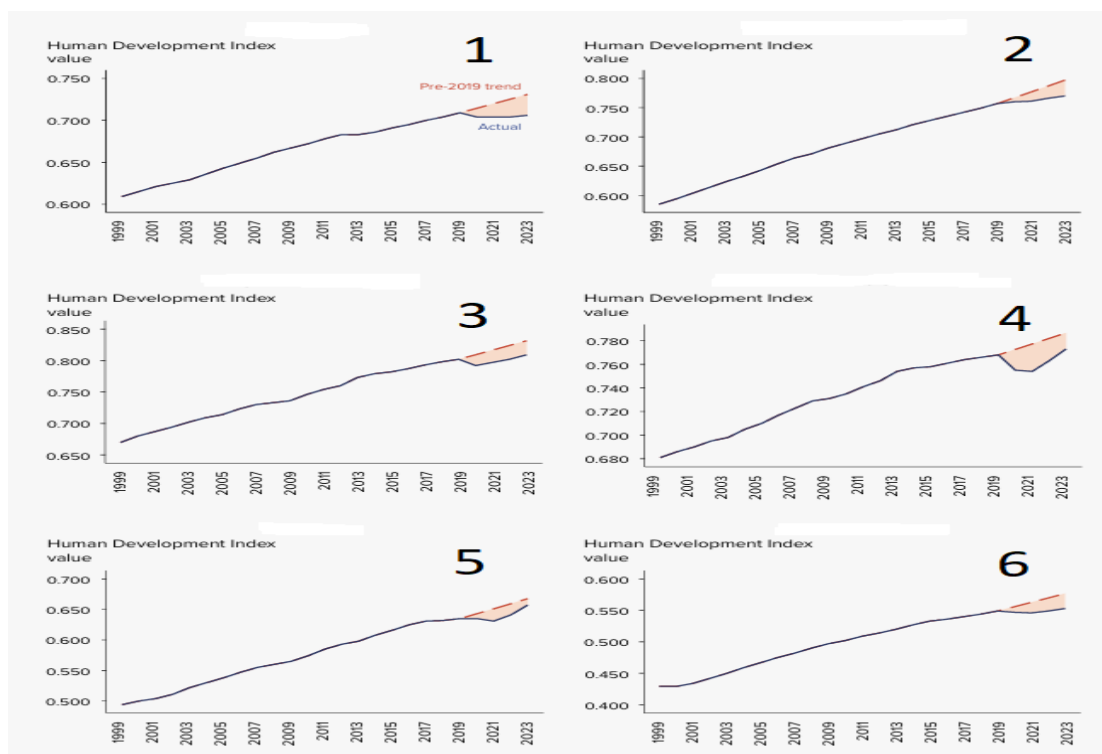
___ Butan

___ Istočni Timor

___ Japan

___ Nepal

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE PAROVE UPISOM ODGOVARAJUĆEG BROJA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA.

Note: Human Development Index values for 2023 are projections. The pre-2019 trends are based on the evolution of each region's HDI in the previous 20 years. **Source:** Human Development Report Office calculations based on data from Barro and Lee (2018), IMF (2023d), UNDESA (2022, 2023), UNESCO Institute for Statistics (2023), United Nations Statistics Division (2023) and World Bank (2023).

Sl. 1. Vrijednosti indeksa društvenoga razvoja (HDI) po velikim geografskim regijama svijeta od 1999. do 2023.

3	
---	--

7. Povežite dijagrame s pripadajućim velikim geografskim regijama.

___ Europa i srednja Azija

___ Istočna Azija i Pacifik

___ Južna Azija

___ Latinska Amerika i Karibi

___ Sjeverna Afrika i Jugozapadna Azija

___ Subsaharska Afrika

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Tab. 1. Kretanje broja stanovnika Grada Zagreba i Hrvatske od 1857. do 2021.

Popis godine	Grad Zagreb		Republika Hrvatska		Udio GZ u RH
	Broj stanovnika	Indeks 1857=100	Broj stanovnika	Indeks 1857=100	
1857.	48 266	100	2 181 499	100	2,2
1869.	54 761	113,5	2 398 292	109,9	2,3
1880.	67 188	139,2	2 506 228	114,9	2,7
1890.	82 848	171,6	2 854 558	130,9	2,9
1900.	111 565	231,1	3 161 456	144,9	3,5
1910.	136 351	282,5	3 460 584	158,6	3,9
1921.	167 765	347,6	3 443 375	157,8	4,9
1931.	258 024	534,6	3 785 455	173,5	6,8
1948.	356 529	738,7	3 779 858	173,3	9,4
1953.	393 919	816,1	3 936 022	180,4	10,0
1961.	478 076	990,5	4 159 696	190,7	11,5
1971.	629 896	1305,1	4 426 221	202,9	14,2
1981.	723 065	1498,1	4 601 469	210,9	15,7
1991.	777 826	1611,5	4 784 265	219,3	16,3
2001.	779 145	1614,3	4 437 460	203,4	17,6
2011.	790 017	1636,8	4 284 889	196,4	18,4
2021.	767 131	1589,4	3 871 833	177,5	

Izvor: Naselja i stanovništvo Republike hrvatske 1857. – 2021., DZS, Zagreb, 2021.,
Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021. godine, Stanovništvo po naseljima, DZS, Zagreb, 2021

1	
----------	--

8. Najveće povećanje broja stanovnika Grada Zagreba u odnosu na baznu godinu zabilježeno je _____ godine.

1	
----------	--

9. Apsolutni porast broja stanovnika Grada Zagreba između 1857. i 2021. godine iznosio je _____ stanovnika.

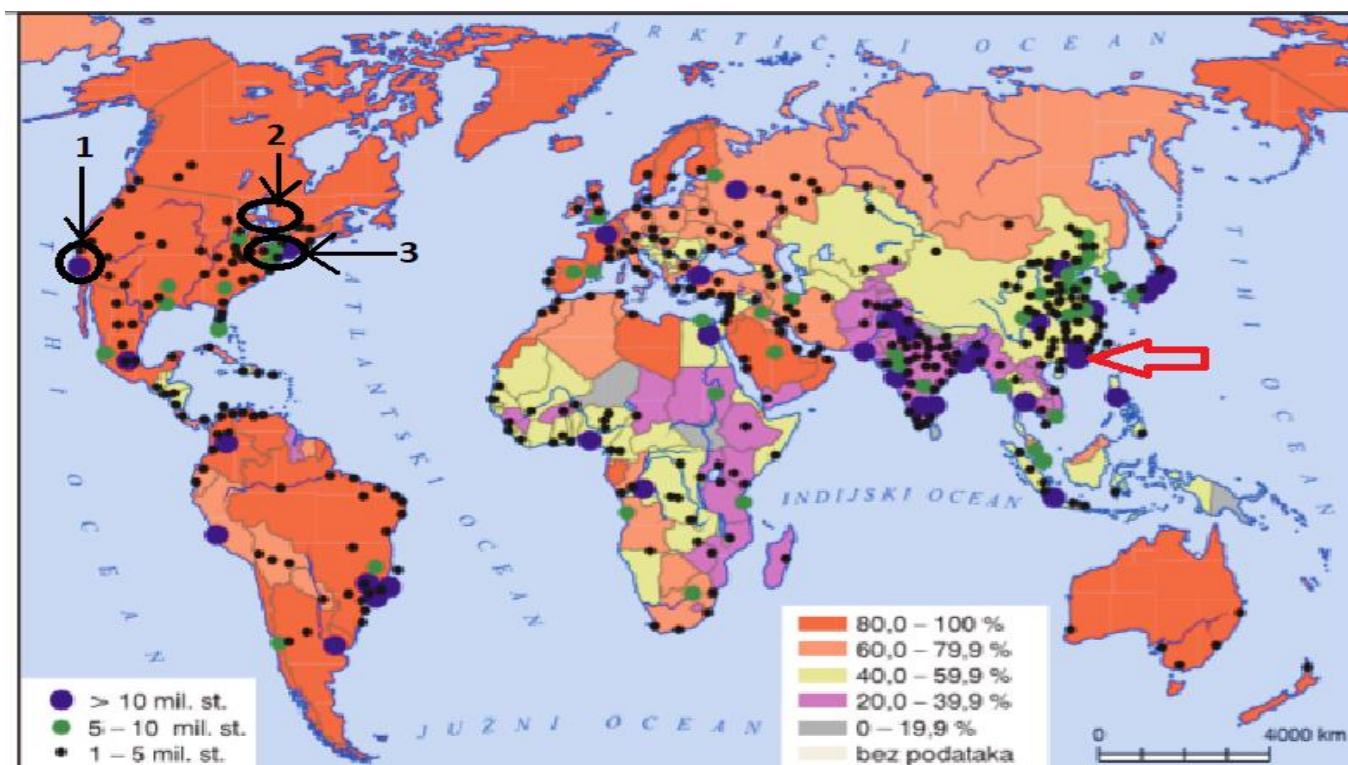
1	
----------	--

10. Ako se trend iz međupopisnog razdoblja 2011. – 2021. nastavi, koliko bi približno broj stanovnika Grada Zagreba mogao imati 2031.?
Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) 730 000   b) 745 000   c) 760 000   d) 775 000

Prostor za računanje

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

Sl. 2. Najveća urbana područja (megagraдови) i stupanj urbanizacije pojedinih država (2018.)

1	
---	--

11. Koji je pravilan poredak afričkih država prema stupnju urbanizacije od države s najmanjom vrijednošću prema državi s najvećom vrijednošću?
Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

- a) Bocvana – Gabon – Mozambik – Niger – Senegal
- b) Gabon – Bocvana – Niger – Mozambik – Senegal
- c) Mozambik – Niger – Senegal – Gabon – Bocvana
- d) Niger – Mozambik – Senegal – Bocvana – Gabon
- e) Niger – Mozambik – Gabon – Senegal – Bocvana

2	
---	--

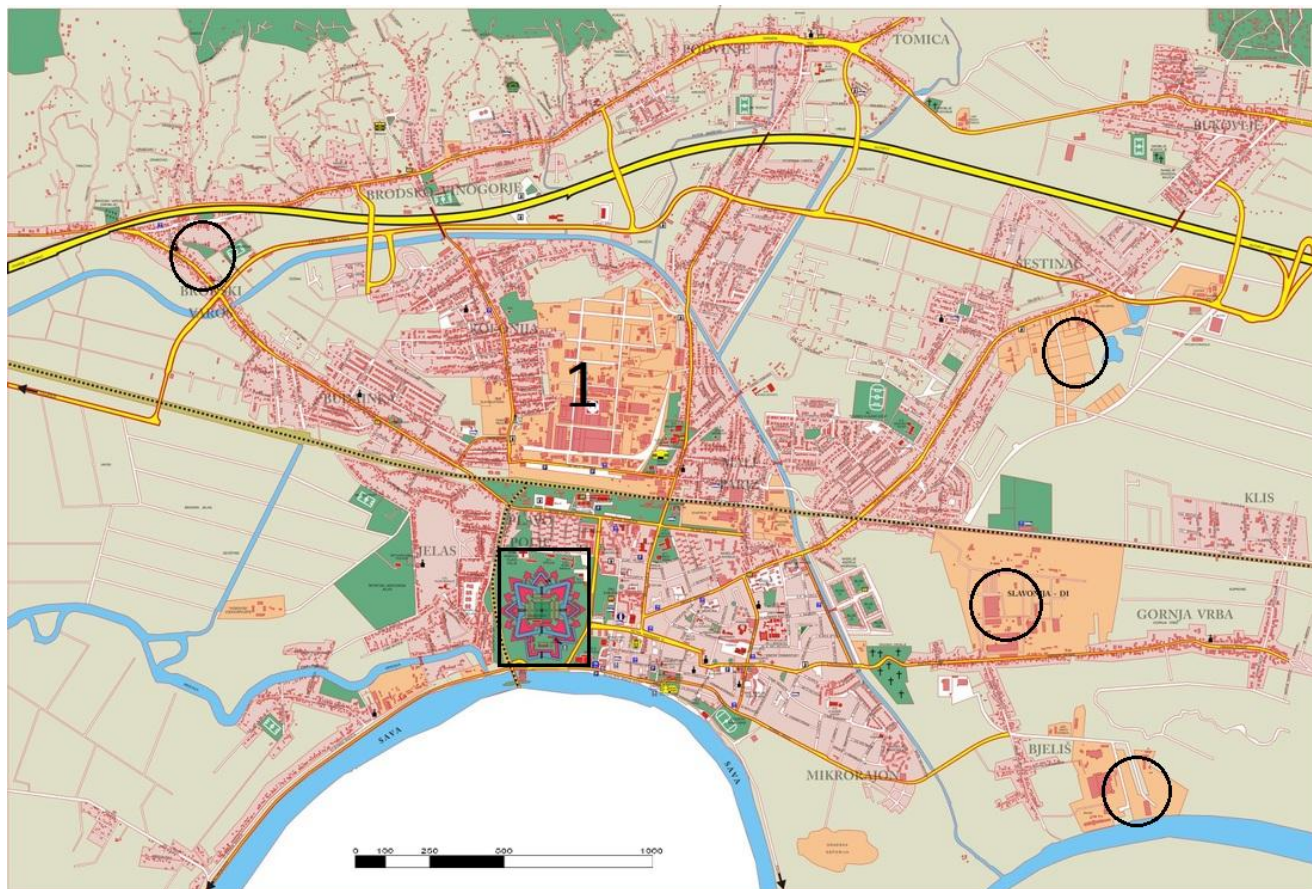
12. Strelicom crvene boje označen je jedan od najvećih megalopolisa svijeta koji je ime dobio prema delti rijeke na kojoj se nalazi. Ime je te rijeke _____.
Ta se rijeke ulijeva u more čije je ime _____.

2	
---	--

13. Brojevima su označena urbana područja najvećih američkih megalopolisa. Brojem _____ označen je megalopolis u čijemu su urbanome području gradovi Hamilton i Toledo. Ime je najvećega megalopolisa smještenoga u Južnoj Americi sjeverno od ekvatora _____.

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA
PLANA GRADA.**

Sl. 3. Plan grada

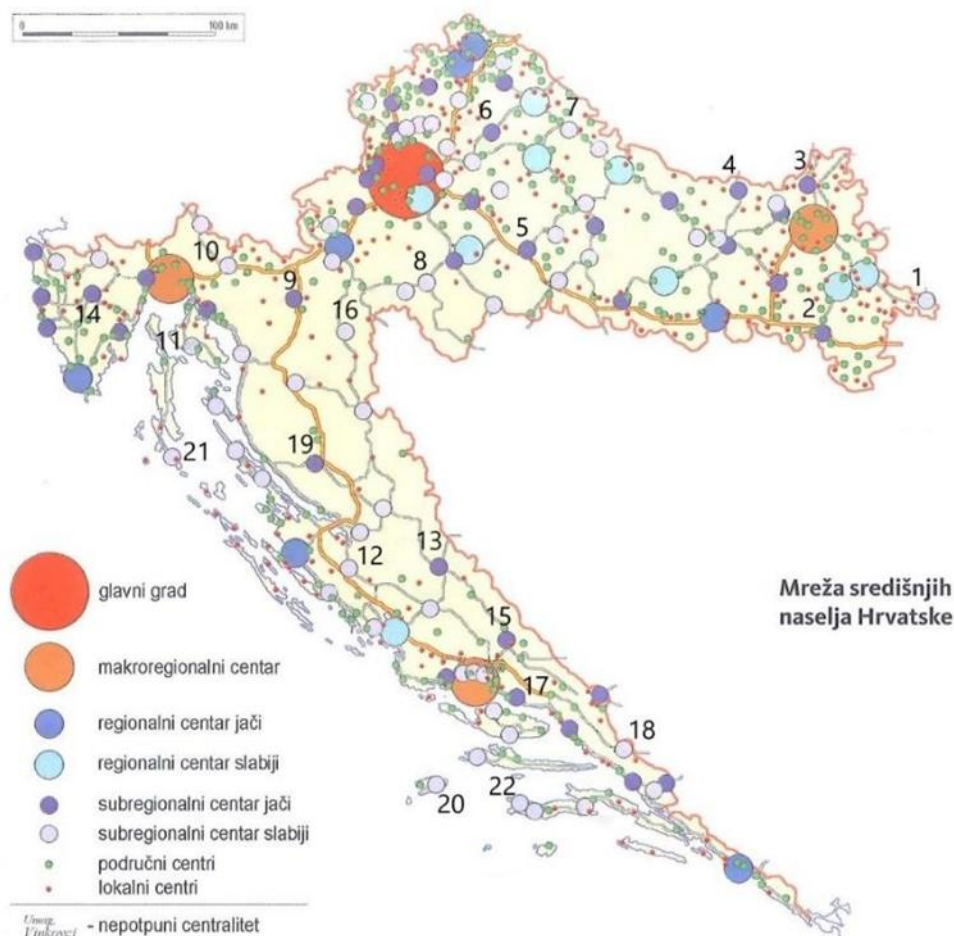
2	
---	--

14. Kvadratićem je označen dio grada nastao u umjetničkome razdoblju čiji je naziv _____. Označeni dio grada nastao je u etapi urbanizacije čiji je naziv _____.

2	
---	--

15. Na planu grada narančastom bojom označeni su dijelovi grada u kojima je razvijena radna funkcija grada. Brojem **1** označena je funkcionalna zona grada čiji je naziv _____. Broj **2** upišite u kružić koji prikazuje trgovačku zonu grada najbližu gradskoj obilaznici.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

Sl. 4. Naselja u Hrvatskoj prema stupnju centraliteta

2		16. Ime je zapadnije položenoga jačega subregionalnoga centra u Republici Hrvatskoj koji ima funkciju županijskoga središta _____ i na karti je označen brojem _____. Ime je brojem stanovnika najvećega otočnoga subregionalnoga centra _____ i na karti je označen brojem _____.
2		17. Ime je otoka na kojemu je u doba grčke kolonizacije istočne obale Jadranskoga mora osnovana kolonija Korkyra Melaina _____. Na tom je otoku brojem 22 na karti označeno gradsko naselje čije je ime _____. S obzirom na stupanj centraliteta ovo naselje ima obilježja _____ centra.
2		18. Ime je najvišega gradskoga naselja (698 m/nv) u Republici Hrvatskoj _____ i na karti je označeno brojem _____. S obzirom na stupanj centraliteta ovo naselje ima obilježja _____ centra.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

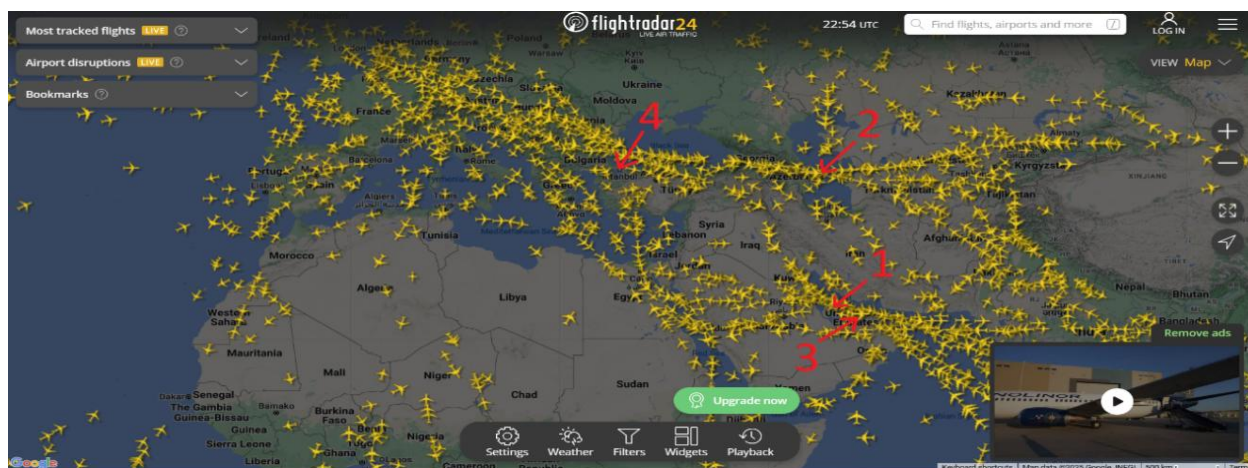
2	
---	--

19. Na crte ispred navedenih pojmova upišite broj fotografije koja ga ilustrira.

_____ gentrifikacija

_____ geografski posibilizam

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

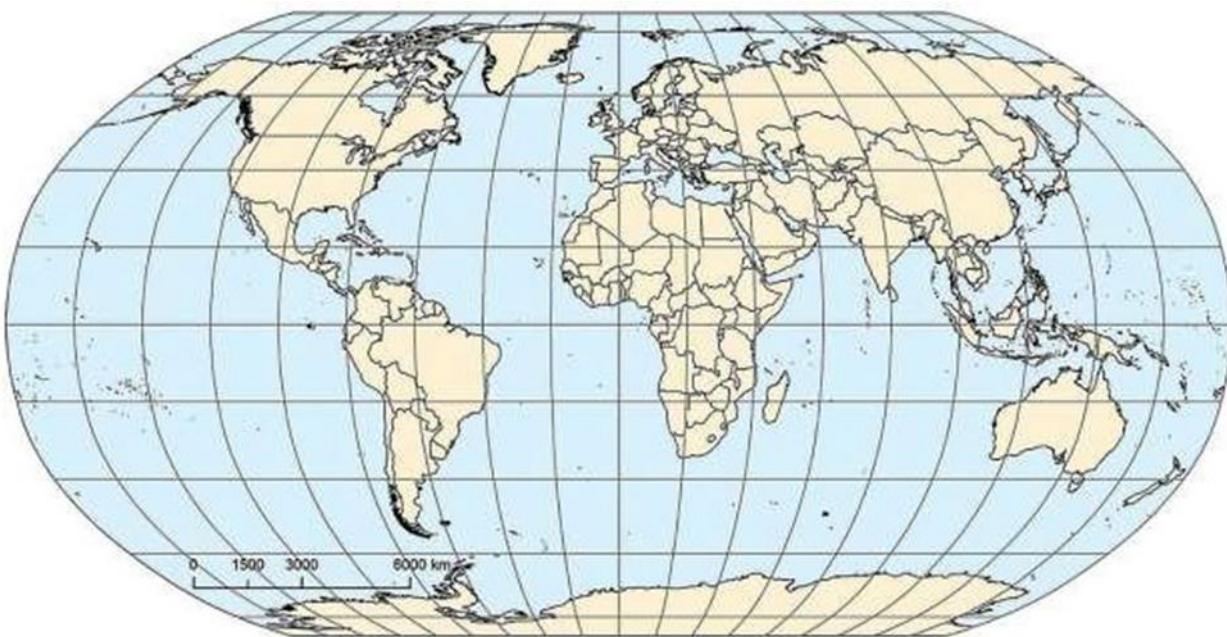

1	
---	--

20. Međunarodna zračna luka Hamad (HIA) otvorena 2014. u gradu čije je ime _____, jedno je od najvažnijih čvorišta za međunarodne letove, s velikim brojem letova prema državama i iz država Bliskoga istoka, Azije, Europe, Sjeverne Amerike, Afrike i Australije. Grad u kojemu je zračna luka Hamad na karti je označen brojem _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA I GEOGRAFSKE KARTE.

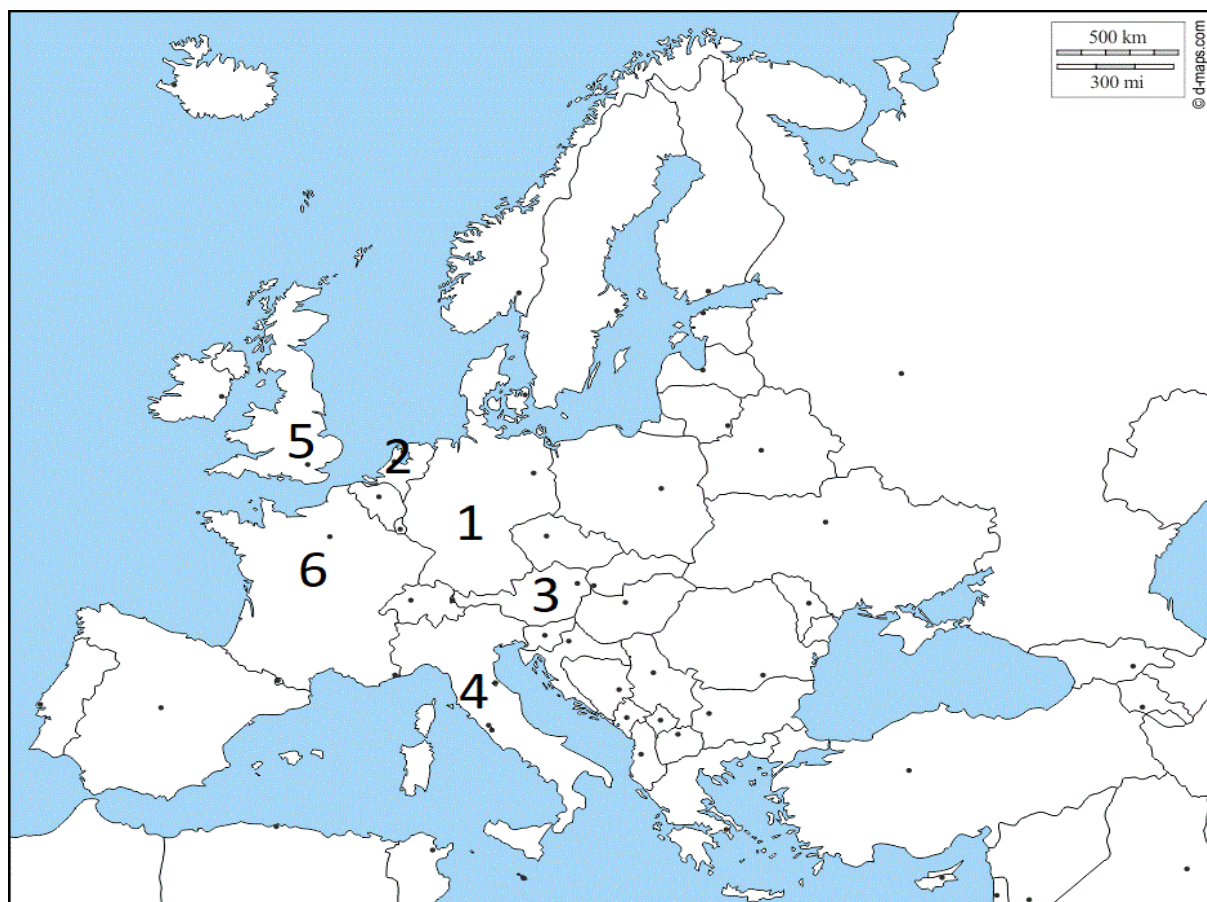
3	
---	--

21. Fotografije prikazuju logotipe multinacionalnih kompanija. Broj ispred logotipa kompanija upišite u teritorij pripadajuće države na karti.

1	
---	--

22. Najmlađa među kompanijama u 21. zadatku izašla je na tržište tek u prosincu 2019., a po proizvodnji robe i profitu najjača je u toj kategoriji multinacionalnih kompanija. Ime je te kompanije _____, njezin je logotip označen brojem _____.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE
GEOGRAFSKE KARTE.**

1	
----------	--

23. Republika Hrvatska primljena je u članstvo Međunarodnog olimpijskog odbora u siječnju 1992., a samo tri tjedna poslije nastupila je na svojim prvim povijesnim olimpijskim igrama (XVI. Zimske olimpijske igre) u gradu Albertvilleu. Znak **X** upišite u teritorij europske države u kojoj se nalazi spomenuti grad.

2	
----------	--

24. Na crte iza oznaka upišite imena država članica Europske unije (bilo kojim redom) koje su od 1. siječnja 2025. godine jedine ostale izvan schengenskog prostora, a na priloženu kartu unutar tih država upišite pripadajuće oznake (**X1**, **X2**).

X1 _____,   **X2** _____

3	
----------	--

25. Na karti su brojevima od 1 do 6 označene odabrane države. Brojeve s karte upišite na crte ispred onoga tipa urbanoga sustava nacionalnoga prostora kojemu ta država pripada.

_____ - monocentrični sustav,   _____ - policentrični sustav

**ZADNJI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA
GEOGRAFSKE KARTE ZAOKRUŽIVANJEM TOČNIH POJMOVA ODVOJENIH
KOSIM CRTAMA I DOPUNJAVANJEM REČENICA.**

Izvor: Google Earth

2	
---	--

26. Na isječku priložene geografske karte vidljiv je najstariji oblik krajolika **otvorenih / zatvorenih** polja u Hrvatskoj koji se nalazi na otoku čije je ime _____, a ostavština je **grčke / rimske** kolonizacije.